

Schoolondersteuningsprofiel voor SIKO-scholen

SWV Schiedam Vlaardingen en Maassluis 'Onderwijs dat past'

november 2018

KBS De Vlinder 08UO
Stockholm 3
3124 SG Schiedam

Hoofdstuk 1 Inleiding schoolondersteuningsprofiel

In dit SIKO Schoolondersteuningsprofiel worden de mogelijkheden van deze school beschreven voor het bieden van passend onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Dat levert een beeld op van zowel de onderwijsinhoudelijke als de procesmatige en structurele kenmerken van deze SIKO school op het niveau van basis- en extra ondersteuning. Daarvoor worden veel gegevens opgenomen die direct en indirect betrekking hebben op de mogelijkheden van de school. Het gaat bijvoorbeeld om gegevens over de aanwezige deskundigheid in het team, de ruimte die er is om aandacht en tijd te schenken aan de leerlingen, de methodieken en voorzieningen waarover het team beschikt, de kwaliteit van de organisatie, enzovoort.

Al deze gegevens worden gebruikt om de ondersteuning die de school kan bieden te beschrijven op twee niveaus:

(A) [basisondersteuning](#) en

(B) [extra ondersteuning](#).

De basisondersteuning beschrijft het niveau dat van alle scholen uit het samenwerkingsverband verwacht wordt. De afspraken over de invulling van de basisondersteuning worden op het niveau van het samenwerkingsverband waartoe SIKO behoort gemaakt en gelden voor alle SIKO scholen.

De basisondersteuning heeft betrekking op onderwijsinhoudelijke aanpakken en op de kwaliteit van de ondersteuningsprocessen in deze school.

Bij alle SIKO scholen maken we ook nog onderscheid in:

(C) [bijzondere \(intensieve-\) ondersteuningsarrangementen](#) en

(D) [onderwijs voor leerlingen die nieuwkomer zijn in Nederland](#).

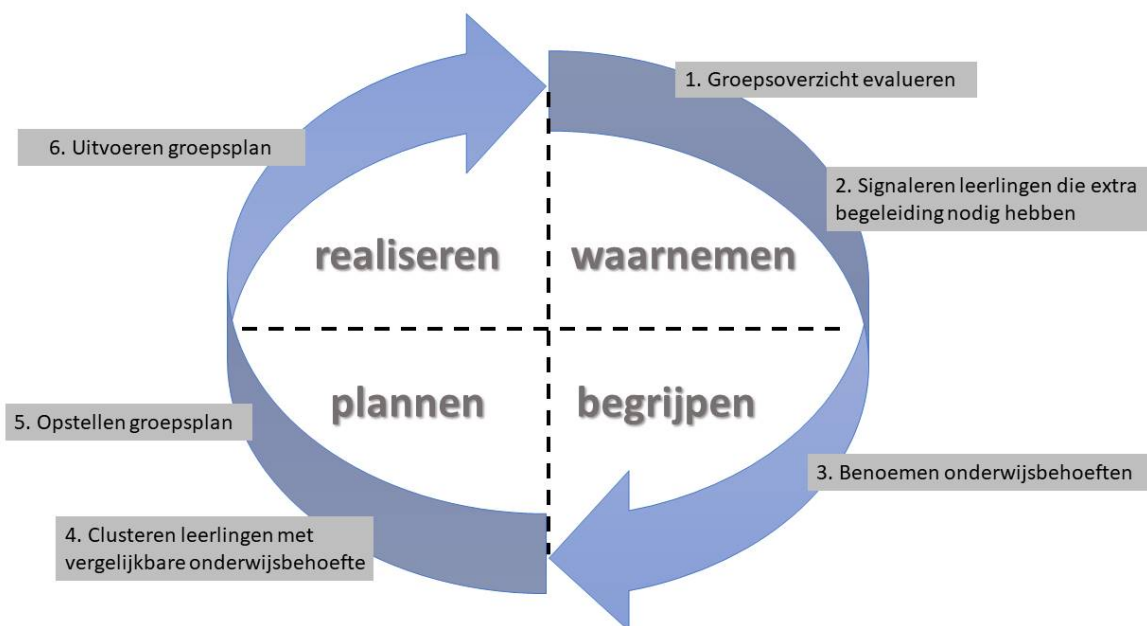
De extra ondersteuning beschrijft de specifieke mogelijkheden deze SIKO school, die verder gaan dan de afspraken die gemaakt zijn over de basisondersteuning. De mogelijkheden van deze school worden op hoofdlijn beschreven op twee aspecten. In de eerste plaats gaat het om onderwijsinhoudelijke interventies zoals bijvoorbeeld het aanbieden van een programma voor sociaal-emotioneel ontwikkeling of voor getalenteerde leerlingen. In de tweede plaats betreft het meer procesmatige en structurele kwaliteiten zoals bijvoorbeeld het gebruiken van een leerlingvolgsysteem en afspraken voor het opstellen van handelingsplannen en groepsplannen.

Bijlage Raamwerk ondersteuningsprofiel SIKO scholen

	Basis ondersteuning	Extra ondersteuning
1) Visie en typering school	De Vlinder is gestart op 11 oktober 1996. De Vlinder behoort tot de Stichting Interconfessioneel en Katholiek Onderwijs (SIKO). De school is gebouwd in de Zweedse wijk Svea-Parken in Schiedam. Het leerlingenaantal ligt nu rond de 400 leerlingen. Onze missie: "Samen op weg naar een duurzame kwaliteit van het begeleiden van onze leerlingen." De begeleiding van onze leerlingen is er op gericht om er samen voor te zorgen dat alle leerlingen een leuke, plezierige en leerzame tijd op de basisschool hebben. De leerlingen kunnen zich binnen hun eigen mogelijkheden ontwikkelen tot zelfstandige, verantwoordelijke, vrije, nieuwsgierige en sociale kinderen. De Vlinder biedt alle leerlingen op school de begeleiding, hulp, steun, zorg en aandacht aan die nodig is om bovenstaand doelen te bereiken.	De Vlinder heeft ervaring met leerlingen met onderwijsbehoeften op het gebied van: <i>Blind/ slechthorendheid</i> <i>Slechthorendheid</i> <i>Langdurig ziek</i> <i>Motorisch beperkt</i> <i>Lichte Gedragsproblematiek</i> <i>Moeilijk lerende leerlingen</i> <i>Cognitief getalenteerde leerlingen</i> Ons streven is om onze expertise op deze gebieden uit te breiden waardoor wij nog beter in staat zijn op maat gemaakte onderwijsarrangementen te kunnen bieden. Dmv de inzet van arrangementen vanuit ODP krijgen leerlingen of groepen met een specifieke onderwijs behoefte begeleiding. Deze begeleiding gericht op groepen bestaat onder andere uit het inzetten van expertise van buitenaf zoals een omgangsdocent en Kiezel en druppel training. De begeleiding gericht op leerlingen bestaat uit de inzet van leerkrachten met een RT/IB opleiding, deskundigen vanuit de cluster scholen, lees- en gedragsspecialisten ed. Hiermee wordt ook de deskundigheid van leerkrachten vergroot.
2) Beleid rondom passend onderwijs en het daarbij behorende lln. aanname beleid	De Vlinder heeft een aanbod voor leerlingen die anders leren. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan leerlingen met dyslexie, dyscalculie, adhd, autisme. Ook kan de Vlinder afstemmen op de onderwijsbehoeften van leerlingen met meer of minder leermogelijkheden. De Vlinder is in staat leerlingen op groepsniveau en individueel niveau te ondersteunen in hun sociaal emotionele ontwikkeling. De school biedt planmatig ondersteuning aan specifieke (groepen van) leerlingen die dat nodig hebben. De Vlinder is in staat leerlingen met een licht medische ondersteuningsbehoefte op school te houden. De school voert deze ondersteuning liefst zelf uit. Hier kijken we in overleg goed naar wat redelijkerwijs mogelijk is (is het voor de school zelf te doen of te leren?) en naar de verantwoordelijkheid (mogen we het doen?). Daar waar dit zelf niet mogelijk is, regelt de school de ondersteuning voor licht medische handelingen door bijvoorbeeld de ouders van de leerling of paramedici in te zetten. De Vlinder is in staat om in de gebouwen aanpassingen te realiseren voor leerlingen met	

	fysieke beperkingen. De Vlinder werkt met leerlijnen waarmee we in staat zijn ons onderwijsaanbod voor specifieke (groepen) leerlingen, bijvoorbeeld voor minder of juist meer/ hoogbegaafde leerlingen, te formuleren en deze af te stemmen op de onderwijsbehoefte van de leerling. Voor het aannamebeleid verwijzen wij naar de bijlage "Raamwerk Ondersteuningsprofiel SIKO".	
--	--	--

3) HGW- cyclus op groepsniveau en leerlingniveau

juni groepsoverzicht evalueren n.a.v. CITO 3.0 E toetsen/analyseren/opstellen groepsplan periode 1 (feedback gesprekken)
 november tussenevaluatie n.a.v. methode toetsen
 januari groepsoverzicht evalueren n.a.v. CITO 3.0 M toetsen/analyseren/opstellen groepsplan periode 2 (feedback gesprekken)
 maart tussenevaluatie n.a.v. methode toetsen

Pijlers kwaliteitscyclus leerling begeleiding				
Evalueren/analyseren/ opstellen groepsplan Afname CITO	Feedback gesprekken/ Collegiale consultatie gesprekken	Leerlingbesprekingen VOT en OT overleg	Vastleggen in ESIS leerlingbespreking vastleggen in groeidocument	Overleg met ouders

Als de problematiek zodanig gecompliceerd is, kan er besloten worden door de school en ouders dat de leerling moet worden besproken in het VOT (vooroverleg ondersteuningsteam) en/of **Ondersteuningsteam** (OT). In het OT overleg zijn verschillende partijen aanwezig. Standaard zijn aanwezig de directeur, de intern begeleider, leerkracht, ouders, gezinsspecialist, contactpersoon van ODP (onderwijs dat past), jeugdverpleegkundige vanuit Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en evt. andere betrokkenen op uitnodiging zoals de leerplichtambtenaar of een expert in de geconstateerde problematiek. Het OT vindt acht keer per jaar plaats.

De Vlinder heeft ervaring met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op diverse gebieden (zie punt 1).

	Ondersteuningsteam bespreekt welke aanpak voor een leerling het beste kan zijn: Zijn er nog andere handvatten om de leerling in de groep te helpen? Wat is de onderwijs behoefte van deze leerling? Is de problematiek zodanig dat er externe hulp op school nodig is of dat de hulp op een andere school aanwezig is (verwijzen naar het speciaal basis onderwijs of het speciaal onderwijs). Is er een doorverwijzing nodig naar externe partners?	
4 Gedifferentieerd werken/leren groepsniveau	De Vlinder werkt met groepsplannen op het gebied van technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. In een groepsplan, in combinatie met het onderwijsbehoefte formulier, wordt beschreven waar de onderwijsbehoeften liggen van elk kind en worden de doelen voor de komende periode gesteld voor dat betreffende vak. Voor de vakken technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen wordt op drie manieren instructie gegeven, de zogenaamde instructie onafhankelijke route, de instructie gevoelige route en de instructie afhankelijke route. Dit voorkomt uitval en doet recht aan de ontwikkeling van elk kind. Op elk niveau wordt gestreefd naar maximale opbrengsten. Op de Vlinder wordt sinds schooljaar 18/19 instructie gegeven volgens het EDI-model.	
5a) Flexibel werken met het curriculum/de afgestemde materialen 5b) Afgestemde materialen	De Vlinder werkt met leerlijnen waarmee we in staat zijn ons onderwijsaanbod voor specifieke (groepen) leerlingen te formuleren en deze af te stemmen op de onderwijsbehoefte van de leerling, inclusief de materialen en de aangepaste onderwijstijd. Levelwerk voor kinderen die uitdaging nodig hebben. Met Sprongen vooruit (rekenen) ICT-middelen Werkboeken met vergroting (visuele beperking) Koptelefoon/tangle/ wiebelkussen (prikkelverwerking)	
6) Deskundigen die op school aanwezig zijn	Op de Vlinder zijn een hoogbegaafden specialist, een gedragsspecialist, VVE-deskundigen, leesspecialisten, rekenspecialisten in opleiding, binnen het team aanwezig. De gezinsspecialist (Minters), een jeugdverpleegkundige van het CJG, een	De Vlinder onderhoudt nauwe contacten met de logopedisten in de buurt, het WOT, de Forta-groep, Opdidakt/Leestalent en orthopedagogen/psychologen.

	onderwijsspecialist van het samenwerkingsverband (ODP) en een schoollogopediste zijn verbonden aan school.	
7) Toegankelijke ruimten	De Vlinder beschikt over twee gebouwen. In elk klaslokaal is een leerrijke leeromgeving gecreëerd. In beide gebouwen is ruimte om op een rustige plek met leerlingen te werken.	De Vlinder heeft diverse klaslokalen op de begane grond. In de verdeling van de groepen over de verschillende lokalen is De Vlinder in staat om rekening te houden met leerlingen die vanwege hun specifieke motorische ondersteuningsbehoeften onderwijs in een lokaal op de begane grond nodig hebben.
8) Ouderbetrokkenheid	De school hecht belang aan de betrokkenheid van en samenwerking met de ouders. We zijn <u>samen</u> verantwoordelijk dat: • onze leerlingen worden opgeleid tot zelfstandige, sociale mensen die met beide benen in de wereld staan • onze leerlingen een opleiding krijgen op hun eigen niveau, waarbij ze voldoende zijn uitgedaagd en waarbij hun kennisniveau van voldoende hoogte is.	

A Uitwerking basisondersteuning

Algemene richtlijnen voor basisondersteuning bij SIKO scholen:

1. Iedere Siko-school heeft een aanbod voor leerlingen die anders leren. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan leerlingen met dyslexie, dyscalculie, adhd of autisme.
2. De Siko-school is in staat leerlingen op groepsniveau en individueel niveau te ondersteunen in hun sociaal emotioneel leren en ontwikkelen. De school biedt planmatig ondersteuning aan specifieke (groepen van) leerlingen die dat nodig hebben.
3. De Siko-scholen zijn in staat leerlingen met een licht medische ondersteuningsbehoefte op school te houden en deze dus niet op grond daarvan naar een andere lesplek te verwijzen. De school voert deze ondersteuning liefst zelf uit. Hier kijken we in overleg goed naar wat redelijkerwijs mogelijk is (is het voor de school zelf te doen of te leren?) en naar de verantwoordelijkheid (mogen we het doen?). Daar waar dit zelf niet mogelijk is, regelt de school de ondersteuning voor licht medische handelingen door bijvoorbeeld de ouders van de leerling of paramedici in te zetten.
4. Elke Siko-school streeft ernaar om in zijn gebouw of bepaalde ruimtes of onderwijsinhoudelijke inrichting aanpassingen te maken voor leerlingen met fysieke beperkingen.
5. Alle scholen werken met Leerlijnen waarmee ze in staat zijn hun onderwijsaanbod voor specifieke (groepen) leerlingen te formuleren en hierin afstemming te zoeken met de behoefte van de leerling. Dit aanbod is vastgelegd in het Ondersteuningsprofiel van de school.

Definitie termen waaraan gerefereerd wordt bij basisondersteuning (A)

Dyslexie

We werken met het Protocol Dyslexie van groep 1 tot en met 8, (eventueel i.s.m. CED, RIOD, e.d.) dit wordt uitgerold en omschreven in plan van aanpak wanneer dit van toepassing is voor een leerling bij SIKO scholen.

Dyscalculie

Na vaststelling wordt er i.s.m. Intern Begeleider en externen gewerkt volgens het protocol ERDD (ernstige problemen rekenen, wiskunde en dyscalculie (uitgave van Mieke van Groenestijn, Ceciel Borghouts en Christien Janssens zoals verspreid door het Samenwerkingsverband), dit wordt uitgerold en omschreven in plan van aanpak wanneer dit van toepassing is voor een leerling.

Programma's en leerlijnen afgestemd op meer of minder dan gemiddeld IQ.

SIKO scholen werken vanuit het SIKO protocol meer- en/of hoogbegaafdheid. Afgestemde leerlijnen en werkwijzen worden aangeboden en omschreven in plan van aanpak per leerling waar dit voor van toepassing is. Clustering van deze aanpak is per schoollocatie mogelijk. Hetzelfde geldt ook voor programma's en leerlijnen voor minder dan gemiddeld IQ. Hier wordt per casus per schoollocatie een begeleidingsplan op maat ingericht. Vooral nog is er geen clustering per schoollocatie.

Hulpmiddelen

In de basisondersteuning werken we met reguliere orthotheekmaterialen, leermiddelen en ICT-middelen. Iedere school werkt specifiek uit wat zij hieronder verstaan.

Programma's en methodieken gericht op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen

Sociaal emotioneel volgsysteem, bijv. Scol wordt op alle SIKO scholen ingevoerd.

Protocol medisch handelen

Er is een tweedeling voor dit handelen. Spoedhandelingen bijvoorbeeld bij ongevallen en structureel verrichten van lichte medische handelingen bij chronische noodzaak. Medicijnverstrekking en het verrichten van medische handelingen vindt plaats na overleg en ondertekening van het Protocol

	Medische Handelingen. Dit protocol wordt op SIKO niveau uitgewerkt en op alle scholen in ESIS geïmplementeerd.
De curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met ketenpartners kan bieden	SIKO scholen zoeken naar oplossingen samen met ouders en ketenpartners. Vanuit een gericht individueel handelingsplan of begeleidingsplan wordt er gewerkt. Regelmatig wordt dit geëvalueerd. Er is sprake van samenwerking tussen leerling-ouders-leerkracht-IB, maar ook met SWV, SMW en jeugdverpleegkundige.
Specifieke expertise van samenwerkende scholen	Gebruik maken en uitwisselen van deze expertise tussen SIKO scholen onderling scholen is het algemene streven. Totdat deze expertise is geëxpliciteerd blijft dit een punt dat in ontwikkeling is.
Specifieke expertise SWV	Naar behoefte en op afroep kan expertise vanuit de kennisbank van het SWV worden aangevraagd in het OT per school. De vaste contacten voor hiervoor lopen altijd via het OT van de SIKO school.
Overige ketenpartners waarmee je samenwerkt	Zie zorgplan en medewerkers OT. Eventueel aanvullen per SIKO school.
Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerling of leerling met specifieke ondersteuningsbehoefte.	Cyclus opbrengst gericht werken. Omschreven in zorgplan per school. SIKO scholen werken dit uit in het zorgplan gebaseerd op het zorgrompplan dat SIKO hanteert per 01-08-2014.
Planmatige uitvoering	PDCA cyclus wordt gehanteerd bij SIKO, ook m.b.t. zorg. Beschrijf dit per school in je ondersteuningsprofiel.
Regelmatig evalueren van effecten van geboden hulp en ondersteuning.	PDCA cyclus wordt gehanteerd bij SIKO, ook m.b.t. zorg. Beschrijf dit per school in je ondersteuningsprofiel.

B Uitwerking extra ondersteuning

De extra ondersteuning geeft de mogelijkheden van de Siko school weer die het afgesproken niveau van basisondersteuning overstijgen. De extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van arrangementen. Deze arrangementen kunnen licht en/of kortdurend van aard zijn, of zwaar en/of langdurig. De arrangementen worden binnen de school gerealiseerd al dan niet met behulp van middelen, menskracht of expertise van buiten de school. De mogelijkheden tot extra ondersteuning wordt vastgelegd in de school-ondersteuningsprofielen. Het beleid van SIKO is erop gericht om haar scholen nu enkel goed lopende extra ondersteuning op te laten nemen in de ondersteuningsprofielen op school niveau. Per 2014-2015 streven we ernaar om de gerealiseerde successen op te nemen in de geamendeerde school-ondersteuningsprofielen.

C Uitwerking onderwijs ondersteuningsarrangementen

Een onderwijs-ondersteuningsarrangement is een geheel van afspraken, middelen en voorzieningen waarmee een leerling op een lesplek ondersteund wordt. Een arrangement kan plaatsvinden binnen of naast de Siko school. Ook kan een arrangement buiten de Siko school, op een school voor speciaal (basis) onderwijs plaatsvinden. Siko wil onderwijs ondersteuningsarrangementen, in samenwerking met het samenwerkingsverband, ontwikkelen en aanbieden met het oog op de onderwijsbehoeften van de leerling. Een arrangement *in* de school kan bestaan uit de extra inzet van mensen (van binnen en buiten de school), speciale lesmiddelen en (fysieke) voorzieningen op school (aangepaste stoel bijvoorbeeld). Het Samenwerkingsverband onderzoekt bij het tot stand komen van een onderwijs-ondersteuningsarrangement wat zij financieel en/of inhoudelijk bijdraagt. Hierbij is het samenwerkingsverband erop

gericht haar bijdrage te leveren voor arrangementen binnen de reguliere setting. Arrangementen kunnen, zoals gezegd, ook tijdelijk geheel of deels buiten de Siko school plaatsvinden. Er zijn vele mogelijkheden op het gebied van bijvoorbeeld naschoolse behandelingen of trainingen aan leerlingen met specifieke behoeften.

Een arrangement zien we als een tijdelijke oplossing om een leerling verder te helpen. De duur van een arrangement varieert, afhankelijk van hetgeen nodig is, van een paar weken tot een (of meerdere) schooljaren. In een arrangement is altijd een evaluatie- en (voorlopige) einddatum opgenomen. Op die momenten bepalen we het effect en de mate van succes van de ondersteuning aan de leerling en kijken we wat er in het vervolg eventueel nog nodig is. Siko onderzoekt welke ondersteuningsarrangementen op welke specifieke school kunnen plaatsvinden, dit gebeurt op basis van succesvolle ondersteuning die zijn gerealiseerd. Wat lukt wordt opgenomen in de geamendeerde school ondersteuningsprofielen vanaf 2014-2015.

Onderwijs ondersteuningsarrangementen voor leerlingen die zeer moeilijk lerend zijn of psychiatrische behandeling nodig hebben wil Siko graag meedenken met het samenwerkingsverband of en zo ja op welke manier Siko daar mogelijk een rol van betekenis in kan spelen.

D Uitwerking arrangementen voor leerlingen die nieuw in Nederland zijn; nieuwkomers en neven instroom (zogenaamde CON leerlingen).

Leerlingen die uit andere landen naar Nederland toe komen worden nieuwkomers genoemd. Deze leerlingen spreken geen Nederlands maar moeten wel direct het onderwijs instromen. Hiertoe heeft het SWV een Opvangtraject in speciale klassen. De kinderen, van 6-13 jaar, worden in de opvangklassen zo snel mogelijk taalvaardig gemaakt, zodat ze binnen een jaar kunnen instromen in een reguliere basisschool.

Afhankelijk van de onderwijsbehoeften wordt per leerlingen bepaald of de leerling basisondersteuning, dan wel extra ondersteuning of een onderwijszorgarrangement nodig heeft. Deze leerling krijgt dan het aanbod zoals beschreven onder A, B of C.

Uitwerking toelatingswijze en aanname van leerlingen op SIKO scholen*

1. Bij iedere nieuwe aanname of toelating wordt vastgesteld of een leerling een ondersteuningsbehoefte heeft zoals beschreven onder A, B, C of D alvorens er wordt overgegaan tot inschrijving.
2. Leerlingen worden alleen voor categorie A regulier aangenomen door de directie van de school bij inschrijving.
3. Wanneer er een aanmelding voor categorie B, C of D plaatsvindt worden altijd de leden van het school ondersteuningsteam geraadpleegd. Pas na inbreng van de casus, en weging van de ondersteuningsbehoefte kan er worden overgegaan tot aanmelding, toelating en daaruit volgend inschrijving van betreffende leerling. De directie beslist of aan alle voorwaarden voldaan is alvorens de inschrijving door te laten voeren.
4. Ouders geven volledige openheid van zaken betreffende zorg en ondersteuningsbehoefte die het kind nodig heeft ten tijde van de aanmelding voor toelating.
5. Er wordt overleg gepleegd met toestemming van ouders met de ketenpartners (onderwijsinstellingen, zorginstellingen, justitie, medici etc.) zodat de school een goede afweging over de toelaatbaarheid kan maken alvorens een leerling bij SIKO scholen kan worden aangenomen.
6. Inschrijvingen, aanmeldingen of toelatingen worden teniet gedaan wanneer blijkt gedurende de toelating en aanname een van bovenstaande richtlijnen niet gevolgd is door ouders of betrokken derde partijen.

Verdere uitwerking van de toelatingswijze zal worden meegenomen in de geamendeerde school ondersteuningsprofielen en in het SIKO beleid zodra er bekend is op welke wijze het 'Samenwerkingsverband onderwijs dat past' dit inricht voor genoemd samenwerkingsverband en haar partners.

***Deze teksten zijn nog aan verandering onderhevig totdat de informatie rondom toegeleiding, toelaatbaarheid en aanname binnen het samenwerkingsverband helder zijn geworden.**